

РЕШЕНИЕ

№ 182

гр. Тетевен, 29.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ТЕТЕВЕН, I - СЪСТАВ ГРАЖДАНСКИ, в
публично заседание на седми ноември през две хиляди двадесет и втора
година в следния състав:

Председател: Ани Б. Г.

при участието на секретаря В. Й. Монова
като разгледа докладваното от Ани Б. Г. Гражданско дело № 20224330100003
по описа за 2022 година

Ищец : В. Т. И., от гр. xxxxxxxxxxxx;

Ответник : „Ф.Б.“ ЕООД, ЕИК: xxxxxxxxxxxx

Иск с правно основание : чл.26.ал.1 ЗЗД във с чл.22 ,вр. с чл.10а ал.2 ,вр. с чл.11,19
от ЗПК във вр. с чл.143 от ЗЗП

Производството по делото е образувано по повод предявен иск от В. Т. И., ЕГН
*****, с постоянен адрес: gxxxxxxxxx съдебен адресат: адв. Д. М. гр.Пловдив,
бул.“Пещерско шосе“ №81, ет.3, ап.Б.против: „Ф.Б.“ ЕООД, ЕИК: xxxxxxxxxxxx,
представявано от И. В. Д., Д. В. Н., с цена на иска 1811.00 лева.

В исковата молба се твърди ,че ищцата сключила Договор № 836856 за предоставяне
на потребителски кредит от дата 30.12.2019г. с „Ф.Б.“ ЕООД, съгласно който трябва да
върне сумата по кредита в общ размер на 559.95 лева, при получена сума от 500.00 лева, при
ГПР 49.05%. Въз основа на чл.5 от Договор № 836856 за предоставяне на потребителски
кредит от дата 30.12.2019г. ищцата сключва с „Фератум Банк“ ЕАД, Договор за
предоставяне на поръчителство с цел обезпечаване на вече сключения Договор за
потребителски кредит. С Анекс към Договор № 836856 от 21.04.2020г., на ищцата се
отпускала допълнителна сума от 600 лева, като търсената главница се увеличава до 1 100.00
лева, от която дължима след Анекса остава в размер на 913.76, какгои оставаща лихва в
размер на 155.70 лева. На 21.04.2020г, с Анекс към договор за гаранция (поръчителство) от
31.12.2019 г. се увеличава и таксата за предоставено поръчителство към „Фератум Банк“
ЕАД, която сума се променя на 757.05 лева, от която дължима след Анекса остава в размер
на 557.54 лева. С Анекс№ 2 към Договор № 836856 от 01.11.2020г, на ищцата се отпуска
допълнителна сума от 400 лева, като търсената главница се увеличава до 1 500.00 лева, от
която дължима след Анекса остава в размер на 997.01, както и оставаща лихва в размер на
135.97 лева. На 01.11,2020г, с Анекс към договор за гаранция (поръчителство) от 31.12.2019
г. се увеличава и таксата за предоставено поръчителство към „ФБ“ ЕАД, която сума се
променя на 1065.05 лева, от която дължима след Анекса остава в размер на 480.54 лева.

Твърди ,че Договор № 836856 за предоставяне на потребителски кредит сключен с

„Ф.Б.“ ЕООД е нищожен на основание чл.26, ал. 1 ЗЗД, във вр. чл. 22 от ЗПК, а при условията на евентуалност, че клаузата на чл.5 от Договор № 836856 за предоставяне на потребителски кредит сключен с „Ф.Б.“ ЕООД, е нищожна на осн. чл.22 от ЗПК вр. чл.19 ал.4 от ЗПК, както и поради противоречие с добрите нрави на основание чл.26 ал.1 пр.3 от ЗЗД, като излага подробни съображения в тази насока и претендира разноски.

В законово установеният срок е постъпил писмен отговор от ответника, в който се твърди, че страните са сключили договор за потребителски кредит № 836856. По силата на договора, ответникът е отпуснал кредит на ищеца за сума в размер на 500 лв. Уговорено е, че кредитополучателят е длъжен да върне главницата и да заплати лихвите по кредита в срок до 27.06.2020г. на вноски съгласно погасителния план по чл. 2 от договора за кредит. Ищецът е поел задължение (чл. 3 от договора) да заплати на ответника възнаградителна лихва за ползвания кредит в размер на 11,99% на годишна база, при ГПР в размер на 49.05%. Общата сума, която ищецът е трябвало да заплати на ответника е в размер на 559,95лв. По силата на чл. 5 от договора ищецът е бил длъжен също да даде подходящо обезпечение на своето задължение, чрез поръчителство от ФератумБанк (Малта)'. Счита, че чл. 5 от Договор за кредит № 836856/30.12.2019г г.не е нищожен.

Относно твърдяната липса на право на избор от страна на потребителя спрямо начина на обезпечаване на задължението за връщане на кредитните средства. Не било основателно твърдението, че предоставяне на поръчителство от ФератумБанк (Малта) е условие за сключване на договор за кредит. Напротив, при кандидатстване, всеки кредитополучател, включително ищецът в настоящото производство, може да избере да сключи договор за гаранция с гарант (поръчител), предложен от кредитора, за да обезпечи задълженията си по кредита, или да посочи поръчител, избран от него. Сключването на договор за гаранция от Кредитополучателя не било задължително условие за сключването на договор за кредит и не увеличава възможностите на Кредитополучателя за отпускане на кредит в желания от него размер и при предлаганите от Кредитора условия. Неоснователно било становището на ищеца, че сключването на договор за кредит е обусловено от сключване на договор за гаранция и същото е вменено като задължение на потребителя. Видно от избраната възможност заляга в процесния чл. 5 на Договора за кредит, който се генерирал автоматично въз основа на избора, който потребителя е направил при подаването на заявка за кредит - т.е. същата уговорка се явява индивидуално договорена по избор на потребителя. Твърди, че не била на лице и заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68е от ЗЗП., тъй като при всяка една от стъпките за сключване на договора за кредит, ищецът е бил информиран изцяло относно последиците от неговия избор, като дори са посочени сумите, които той би дължал спрямо Фератум Банк (Малта), ако избере дружеството за поръчител и сключи Договор за гаранция с него.Твърди, че Договорът за гаранция е възмездна услуга, предоставяна от лице, различно от кредитодателя. Ако кредитополучателят избере да сключи договор за гаранция с гарант, предложен от кредитодателя, кредитополучателят получава незабавна информация за размера на разхода. Този разход не се включва в ГПР по кредита, тъй като не влиза в общия разход по кредита съгласно § 1.1. от Закона за потребителския кредит, доколкото касае услуга, предоставяна от трето лице ФератумБанк (Малта), която е с незадължителен характер по смисъла на закона, излага подробни съображения в отговора на иска. Моли исковата претенция да бъде отхвърлена, претендира разноски.

Съдът след като се запозна с изложените в исковата молба и отговора фактически твърдения, след като съобрази доводите на страните и след като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност при спазване разпоредбата на чл.235 от ГПК прие за установено следното от фактическа страна:

Не се спори между страните, а и от представените по делото доказателства се установява, че между страните е сключен Договор № 836856 за предоставяне на потребителски кредит от дата 30.12.2019г., по силата на който „Ф.Б.“ ЕООД се задължава да предостави на В. И. потребителски кредит, в размер на 500 лв. Уговорено е, че

кредитополучателят е длъжен да върне главницата на 6 вноски, съгласно погасителен план, който е неразделна част от договора, като общата сума, която следва да се върне е в размер на 559,95лв, при лихвен процент 11,99%. Общия разход по кредита е 59,95лв, ГПР 49,05. Кредитът съобразно чл.5 от договора се обезпечава с поръчителство от FERRATUM BANK, в полза на дружеството. Сключени са следните анекси към договора: Анекс №1 /21.04.2020г. съобразно който отпуснатия кредит в размер на 500лв, с остатък 313,76 се увеличава на 600лв, като с увеличаващата се сума същия е в размер на 913,76 лв, при лихвен процент 23%, вноските са 12, последна падежирана дата 16.04.2021г, ГПР е в р-р на 49,11лв; Анекс № 2 към договора от 01.11.2020г. съобразно който отпусната сума по кредита е 1100лв с остатък от главница 597,01лв, като кредита се увеличава със сумата от 400лв, с увеличението оставащите суми за погасяване от кредитополучателя са 997,01лв, при лихвен процент 23%, брой вноски за плащане 12, последна падежирана дата 27.10.2021г, ГПР 49,11%. Видно от материалите по делото договор за поръчителство не е представен, а само погасителен план към Анексите, съобразно които същите неразделна част от Анекс към договор за гаранция. Видно от представение Анекси към договор за гаранция от 21.04.2020г. в сила от 31.12.2019г., сключен с „Фератум Банк“ ЕАД-Малта и ищцата, като гарант, страните са сключили договор за гаранция, като таксата за предоставяне на поръчителството е 757,05лв и Анекс №2 от 01.11.2020г. за гаранция в сила от 31.12.2019г. сключен с „Фератум Банк“ ЕАД-Малта и ищцата, като гарант, страните са сключили договор за гаранция, като таксата за предоставяне на поръчителството е 1065,05лв.

По делото е изготвена счетоводна експертиза, видно от която ГРП по договора включва плащания за лихви и платени такси по чл.10.3 от ОУ. Ищцата е внасяла гаранционни вноски по договора за поръчителство и анексите, които са на обща стойност 1328,13лв.

Изготвена е и техническа експертиза видно от която заявката за кредит може да се подаде чрез личен гарант, на ищцата са и предоставени преддоговорна информация /стандартен европейски формуляр, договора за потребителски кредит №836856/30.12.2019г, общи условия/, като ищцата е потвърдила договора и условията към него чрез WEB код на страницата на Ф.Б., че е съгласна да сключи договора.

Съдът кредитира експертизите като компетентно изготвени.

Съобразно разпоредбата на чл.19, ал.1 от ЗПК, ГПР изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредници за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Както в договора, анексите, така и в стандартния европейски формуляр за предоставяне на информация липсва конкретизация относно начина, по който е формиран посочения ГПР, което води и до неяснота относно включените в него компоненти, а това от своя страна е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин /чл.10, ал.1 ЗПК/. Това е така защото чл.4 от договора е записано, че ГРП се изчислява съобразно чл.8.4 от ОУ към договора, а там е записано, че ГПР на разходите по всеки кредит и общата сума дължима от кредитополучателя към момента на сключване на договора за потребителски кредит се посочва в договора, тоест не става ясно как се формира ГРП. Съгласно чл. 5 от договора заемът се обезпечава с поръчителство, предоставено от Ferratum Bank в полза на кредитодателя, като одобряването на обезпечението се извършва чрез одобряването на кредита. Ищецът се задължил да плати възнаграждение на дружеството- гарант чрез заплащането на месечни вноски в размер на съобразно договора, като по първия анекс за гаранция към договор за гаранция от 21.04.2020г. от 21.04.2020г. в таксата за предоставяне на поръчителство е в размер на 757,05лв, а съобразно втория анекс- Анекс №2 от 01.11.2020г. за гаранция таксата за предоставяне на поръчителството е 1065,05лв. за срока на действие на последния анекс от 01.11.2020г. към кредитния договор. Съдът счита, че посочената сума касае предоставяне на допълнителни услуги и те следва да бъдат включени в годишния процент на разходите, тъй като това са възнаграждения по самия договор за потребителски кредит по смисъла на чл.

19, ал. 1 ЗПП , но в случая това не е сторено. От приетото по делото заключение на съдебно – икономическата експертиза се установява, че в посочения годишен процент на разходите е включена само договорната лихва и такси по чл.10.3 от ОУ , като не е ясно как са формирани и тези такси от ответника по тарифата , но не и възнаграждението за гаранта, предвидено в самия договор в чл.5 , като при включването му ГПР значително се завишава. Тези обстоятелства относно включените в ГПР компоненти следва да бъдат ясно посочени при сключване на договора, за да може потребителят да прецени дали да сключи договора за кредит при така определените условия за връщането на заетата сума. Неясното определяне на ГПР е самостоятелно основание за нищожност на договора, съгласно чл. 22 от ЗПК и като такова не е в състояние да породии присъдите за този тип сделка правни последици, поради което и искът следва да се уважи . По изложените мотиви съдът приема, че предявеният иск за прогласяване нищожността на Договор №836856 от 30.12.2019г е основателен като противоречащ на императивни разпоредби на ЗПП и ЗПК.

За настоящото производство следва да се присъди адвокатско възнаграждение в полза на процесуалния представител на ищеца- адвокат Д. В. М. от А.К.Пловдив Същия е предоставил безплатно правна помощ на основание чл. 38, ал. 2 ЗА за защита в настоящото производство, което се установява от приложения на л. 7 договор за правна защита и съдействие. На основание чл. 38, ал. 2 ЗА, вр. с чл. 7. ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, на адвокатМ. следва да се присъди сумата в размер на 481,10лева . Само за яснота следва да се отбележи, че съгласно трайната съдебна практика на ВКС, нито адвоката, оказващ безплатна правна помощ, нито страната, на която тя е предоставена, следва да доказват наличието на основанието, а именно, че лицето на което се оказва помощта попада в една от изброените в чл. 38, ал.1 ЗА категории лица. Достатъчно е да се представи договорът за правна помощ, защото писмената форма е един от способите за доказването му, и в него да е отбелязано, че помощта се оказва безплатно при условията на чл.38 ЗА, какъвто е и настоящият случай, за да може съдът да присъди на адвоката на страната възнаграждение, когато изгубилата спора пред него насрещна страна е осъдена за разноски. В този смисъл са Определение № 121 от 1.02.2016 г. на ВКС по гр. д. № 5525/2015 г., III г. о., ГК, Определение № 708 от 5.11.2015 г. на ВКС по ч. гр. д. № 4891/2015 г., IV г. о., ГК и др.

Водим от горното съдът ,

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА на основание чл.26.ал.1 ЗЗД във с чл.22 ,вр. с чл.10а ал.2 ,вр. с чл.11,чл.19 от ЗПК във вр. с чл.143 от ЗПП на Договор за потребителски кредит №836856 от 30.12.2019г, год. сключен между „Ф.Б.“ ЕООД, xxxxxxxxxxxx представлявано от управителите И. В. Д. и Д. В. Н. като противоречащ на императивни разпоредби на ЗПП и ЗПК.

ОСЪЖДА „Ф.Б.“ ЕООД, ЕИК xxxxxxxxxxxx представлявано от управителите И. В. Д. и Д. В. Н. да заплати на адвокат Д. В. М. от А.К.Пловдив ,с адрес на кантората бул.“Пещерско шосе“ №,ет.3 ап.б сумата 481,10 лева, представляваща дължимо адвокатско възнаграждение за оказаната на ищеца безплатна адвокатска помощ в настоящото производство.

ОСЪЖДА „Ф.Б.“ ЕООД, ЕИК xxxxxxxxxxxx представлявано от управителите И. В. Д. и Д. В. Н. да заплати на В. Т. И., ЕГН *****, с постоянен адрес: гxxxxxxxxx разноски по делото в размер на 72,45лв. заплатени за държавна такса .

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд- Ловеч в

двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Тетевен: _____